

Święcenie i wystawa

Święto Czekolady

Kulturalne strony

kultura.tychy.pl

okoliczności
Święto Czekolady z Górnikiem!
23 sierpnia, w tradycyjnym dwukolorowym mundurze Górnika, odbył się w Tychach imprezowy koncert z okazji Święta Czekolady. W programie znalazły się liczne konkursy i zabawy. W tym dniu w Tychach odbył się koncert z okazji Święta Czekolady. W programie znalazły się liczne konkursy i zabawy. W tym dniu w Tychach odbył się koncert z okazji Święta Czekolady. W programie znalazły się liczne konkursy i zabawy.

okoliczności
Wszystkich Polaków - kapitał "Zamkowy Czarna"!
Wszystkich Polaków - kapitał "Zamkowy Czarna"!
Wszystkich Polaków - kapitał "Zamkowy Czarna"!

Święcenie i wystawa

25 lipca w parafii św. Krzysztofa odbyła się już po raz trzynasty uroczystość święcenia samochodów. Jak co roku z tej okazji w Tychach gościł metropolita katowicki abp Damian Zimoń, który odprawił mszę św. i poświęcił pięć tysięcy pojazdów zgromadzonych w okolicy kościoła.

Uroczystość w tyskiej parafii wzbudza duże zainteresowanie w całej Polsce i zawsze przyciąga tysiące wiernych. W tym roku towarzyszyła jej wystawa zorganizowana

w ramach ogólnopolskiej akcji „Krzyś - trzeźwy i życzliwy kierowca” - w parafialnej galerii można było obejrzeć rysunki Andrzeja Mleczki i plakaty z poradami Krzysztofa Hołowczyca.

Święty Krzysztof jest patronem kierowców i podróżujących, a w 1997 na podstawie decyzji Watykanu został również patronem miasta Tychy.

(AC)

Zasiłki wypłacone

Trzy tysiące wniosków o świadczenia rodzinne wpłynęły do Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia UM Tychy w maju i czerwcu. Pomimo tak dużej liczby wniosków i stosunkowo krótkiego czasu na ich rozpatrzenie opóźnienia wypłat nie były duże.

Łączna kwota wypłaconych zasiłków wyniosła 1,5 mln złotych. Uprawnionymi do otrzymania świadczeń są między innymi bez-

robotni oraz osoby pobierające zasiłki bądź świadczenia przedemerytalne, samotnie wychowujące dziecko, otrzymujące zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa po utracie zatrudnienia, a także osoby, którym ustalono prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej lub socjalnej.

(ML)

Kruczek remontowany

Liceum Ogólnokształcące im. L. Kruczkowskiego jest najstarszą ogólnokształcącą szkołą średnią w Tychach, powstało pół wieku temu. Obecny budynek ma już ponad czterdzieści lat, nie powinien więc dziwić fakt, że wymaga remontu. W poprzednich kilku latach odnowiony został dach obiektu, obecnie trwają prace termomodernizacyjne.

Remont szkoły będzie kosztował około 1,3 mln zł. Milion złotych na ten cel pochodzi ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 200 tys. to kwota nagrody, jaką Tychy otrzymały w ubiegłym roku za udział w konkursie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska „Nasza Gmina w Europie”, miasto dołoży do przedsięwzięcia 167 tys. zł.

Zakres robót obejmuje montaż nowych okien PCV oraz drewnianych drzwi wejściowych. Piętnastocentymetrową warstwą styropianu ocieplone będą ściany szkoły, zamontowana zostanie również nowa instalacja odgromowa. Wewnątrz budynku przewidziana jest wymiana instalacji centralnego ogrzewania (rurociągi, grzejniki i zawory) wraz z węzłem cieplnym. Dla zagwarantowania właściwej cyrkulacji powietrza w szkolnych pomieszczeniach powstanie system wentylacji nawiewno-wywiewnej.

(AH)

tyski miesięcznik samorządowy

TwojeMiasto

Tyski miesięcznik samorządowy Twoje Miasto

Wydawca: Miasto Tychy

Redakcja: Urząd Miasta Tychy, al. Niepodległości 49, tel./fax 227 00 11, e-mail: redakcja@umtychy.pl

Redaguje zespół. Redaktor naczelny: Marcin Lauer

Fotoreporter: Barbara Marzec

Na okładce: kolaż Rafała Ziółkowskiego ze świetlicy terapeutycznej dla osób niepełnosprawnych umysłowo PSOUU w Tychach

Projekt, skład i druk na zlecenie wydawcy: Studio Projektowe PLAKAT

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.

MIESIĘCZNIK BEZPŁATNY

Szanowni Państwo

Jak miasto radzi sobie z problemami osób niepełnosprawnych? Jakie są i kto się nimi zajmuje? O tym w artykule Ireny Mazur, pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych.

W moim przekonaniu postrzeganie problemów osób niepełnosprawnych zmieniło się znacząco w ciągu ostatnich lat. Kiedyś pokutowało przekonanie, że osoby te powinny trzymać się na uboczu życia społecznego. Takie postawy są na szczęście coraz rzadsze, a my dowiadujemy się, jak bogaty może być świat niepełnosprawnych, jak wiele mają oni do zaoferowania.

Trwają wakacje, a to w naszym mieście czas ważnych imprez muzycznych. Należy do nich festiwal im. Ryśka Riedla pod hasłem „Ku przestrodze”, który przypadł w tym roku w dziesiątą rocznicę śmierci legendarnego już lidera zespołu Dżem i dwudziestą piątą rocznicę powstania grupy. Dziesiątą rocznicę powstania obchodzi z kolei zespół Cree, który kontynuuje tradycję Dżemu. Zespół Sebastiana Riedla niebawem wyda nową płytę, której fani oczekują z niecierpliwością.

Mamy też w mieście jeden z największych polskich festiwali szantowych Port Pieśni Pracy, przyciągający w ostatnim tygodniu wakacji miłośników żeglarskiej muzyki z całego kraju. A na początku października czeka nas największe tyskie wydarzenie muzyczne - Śląska Jesień Gitarowa. Ale o tym za miesiąc.

Andrzej Dąbuba

Prezydent Miasta Tychy

MZBM ma ISO

Do Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Tychach dotarł certyfikat ISO. Wystawiony przez firmę TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG dokument poświadcza, że wdrożony w MZBM system zarządzania i administrowania nieruchomościami jest zgodny z normą ISO 9001:2000.

Jak podkreśla dyrektor MZBM Teresa Pajor, otrzymanie certyfikatu zobowiązuje wszystkich pracowników do ciągłej poprawy jakości obsługi lokatorów i właścicieli lokali w administrowanych przez MZBM budynkach. - Chcemy racjonalnie gospodarować majątkiem, obniżyć koszty administrowania i lepiej organizować pracę - mówi Teresa Pajor.

(ML)

Port pieśni pracy

W ostatni wakacyjny weekend - 28-29 sierpnia w Ośrodku Wypoczynkowym w Paprocanach odbędzie się kolejna edycja festiwalu szantowego Port Pieśni Pracy.

Pierwszego dnia będzie można posłuchać klasycznych szant w wykonaniu zespołów Atlantyda z Gdyni, Kochankowie Sally Brown z Giżycka, Leje na pokład z Tychów oraz North Cape z Pszczyny, Psia Wachta z Krako-

wa, Stowaway z Holandii i Sąsiedzi z Gliwic.

W niedzielę 29 sierpnia - dniu pieśni żeglarskich - wystąpią: Bukanierzy z Warszawy, EKT Gdynia, Orkiestra Samanta z Wrocławia, Perły i Lotry ze Śląska, Ryczące Dwudziestki z Bytomia, Yank Shippers z Bieszczad oraz Zejman i Garkumpel z Warszawy.

(AC)

Paprocany warunkowe

Woda w Jeziorze Paprocańskim została warunkowo dopuszczona do kąpeli. Decyzję taką podjął tyski Sanepid na podstawie próbek wody pobranych do badań laboratoryjnych 14 lipca. Poprzednie badania - w czerwcu przeprowadzono je trzy razy - potwierdzały przydatność wody do kąpeli. Przyczyną warunkowego dopuszczenia po ostatnim ba-

daniu było zbyt niskie nasycenie tlenem.

Ośrodek w Paprocanach otwarty jest przez cały dzień, a wypożyczalnia sprzętu czynna jest od 10 do 19. Wypożyczyć można rowery wodne, kajaki i łódzie.

(AC)

Osoby niepełnosprawne potrzebują niekiedy więcej wsparcia ze strony społeczeństwa, by móc osiągnąć takie same warunki życia jak inni obywatele. To wsparcie nie powinno być nigdy traktowane jako przywilej, ale jako przystępujące człowiekowi prawo (z Agendy 22).

Niepełnosprawni w Tychach

Prawie 13 tys. tyszan to, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, osoby niepełnosprawne. Problem dotyczy zatem bezpośrednio prawie co dziesiątego z nas, a pośrednio o wiele więcej osób, gdyż często niepełnosprawność jest trudna do zaakceptowania i przewyciężenia nie tylko dla człowieka nią dotkniętego, ale również dla jego bliskich. Nie dziwi więc fakt, że wiele instytucji i organizacji, również pozarządowych, angażuje się w działania pomocowe. Chcemy przybliżyć Czytelnikom ich pracę, a osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom dostarczyć jak najszerszej informacji o tym, gdzie mogą uzyskać wsparcie.

Niepełnosprawność w liczbach

12 872 osoby niepełnosprawne mieszkały w Tychach w 2002 roku - takich danych dostarczył ostatni spis powszechny. W tej liczbie 10 619 stanowią niepełnosprawni „prawnie”, czyli ci, którzy posiadali odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, a 2 243 to niepełnosprawni „biologicznie”, czyli osoby, które nie posiadały orzeczenia, ale miały bądź odczuwały całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności, właściwych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).

3 720 orzeczenia o niepełnosprawności wydał w ciągu niespełna dwóch lat działalności (od lipca 2002 do marca 2004) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach. Orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym wydano 889 dorosłym osobom, 1 087 w umiarkowanym, 1 201 w stopniu lekkim. Za niepełnosprawne uznanych zostało 543 dzieci do lat 16.

Dla 571 dzieci niepełnosprawnych Miejski Zarząd Oświaty otrzymuje państwową sub-

wencję. Uczęszczają one do przedszkoli i szkół o charakterze integracyjnym. W Tychach są to przedszkola miejskie nr 12, 29 oraz Niepubliczne Przedszkole Integracyjne, cztery szkoły podstawowe (nr 5, 22, 35

i 40), Gimnazjum nr 2 oraz Liceum Ogólnokształcące nr 2 i ponadgimnazjalna szkoła specjalna dla uczniów z upośledzeniem umysłowym przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym.

Tyskie instytucje i placówki wspierające niepełnosprawnych

Instytucja/Placówka	adres/telefon	rodzaj udzielanej pomocy
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Budowlanych 59 ☎ 327 02 47 ul. Batorego 57 ☎ 227 35 43	udzielanie świadczeń pieniężnych, specjalistycznych usług opiekuńczych, dofinansowywanie ze środków PFRON m.in. likwidacji barier funkcjonalnych i turnusów rehabilitacyjnych, specjalistyczne usługi opiekuńcze
Powiatowy Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	ul. Budowlanych 59 ☎ 227 95 81	wydawanie orzeczeń ustalających stopień niepełnosprawności, stanowiących podstawę do przyznania ulg i uprawnień
Powiatowy Urząd Pracy	ul. Budowlanych 59 ☎ 227 36 15	udzielanie zasiłków dla bezrobotnych, organizacja szkoleń dla poszukujących pracy
Referat Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Tychy	ul. Burscheho 2-4 ☎ 325 08 90	przyznawanie zasiłków rodzinnych oraz zasiłków i świadczeń pielęgnacyjnych
Miejski Zarząd Oświaty	ul. Budowlanych 59 ☎ 227 05 30	wybór odpowiedniej placówki przedszkolnej i szkolnej dla niepełnosprawnego dziecka
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Andersa 16 ☎ 227 23 92	wydawanie opinii i orzeczeń do kształcenia specjalnego (integracyjnego), nauczania indywidualnego, opieki w formie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci z głębokim upośledzeniem umysłowym
<i>Uwaga: w każdej z wymienionych instytucji wymagane są różnego rodzaju dokumenty, często różne dla każdej z zainteresowanych osób, udzielenie pomocy finansowej najczęściej uzależnione jest od dochodu na jedną osobę w rodzinie</i>		
Warsztat Terapii Zajęciowej	ul. Nowokościelna 56 ☎ 227 18 36	rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych
Środowiskowy Dom Samopomocy	ul. Nowokościelna 56 ☎ 227 18 36	terapia, psychoedukacja osób niepełnosprawnych umysłowo, zajęcia zmierzające do uspołecznienia podopiecznych
Środowiskowy Dom Samopomocy	ul. Mikołowska 122 ☎ 227 18 36	
Świetlica Terapeutyczna	ul. Nowokościelna 52 ☎ 227 18 36	podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia u osób upośledzonych umysłowo
Świetlica Terapeutyczna	ul. Wyszyńskiego 1 ☎ (604) 945 906	
Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny - Wychowawczy	al. Niepodległości 90 ☎ 227 33 00	realizacja obowiązku szkolnego dla uczniów w wieku od 7 do 22 lat, upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym, zajęcia rewalidacyjne dla dzieci głęboko upośledzonych od 3. do 25. roku życia, rehabilitacja lecznicza, poradnictwo psychologiczne i logopedyczne
Ośrodek Wsparcia	ul. Elfów ☎ 227 30 60	dzienna opieka nad osobami starszymi, schorowanymi, samotnymi, emerytami i rencistami w zakresie zaspokajania ich podstawowych potrzeb społecznych i socjalnych
Ośrodek Wsparcia	ul. Sikorskiego 17 ☎ 217 80 98	
Wielozadaniowy Ośrodek Integracyjny wraz z Centrum Wolontariatu	ul. Batorego 57 ☎ (601) 32 18 71	organizowanie specjalistycznych szkoleń także dla wolontariuszy, doradztwo prawne, pomoc psychologiczna, działania kulturalne, edukacyjne, informacyjne dla wszystkich zainteresowanych osób niepełnosprawnych i ich rodzin
Dom Pomocy Społecznej św. Anna	ul. Kopernika 5 ☎ 328 25 26	opieka stacjonarna nad osobami samotnymi, niepełnosprawnymi, emerytami, rencistami w podeszłym wieku

1 537 osób niepełnosprawnych skorzystało w ubiegłym roku z pomocy działu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, którymi dysponuje MOPS dofinansowane zostały wyjazdy 696 osób na turnusy rehabilitacyjne, a 38 tyszan uzyskało pieniężną pomoc w likwidowaniu tzw. barier funkcjonalnych (barier architektonicznych, w komunikowaniu się i barier technicznych).

311 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w maju w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne, a 150 niepełnosprawnych jako osoby poszukujące pracy.

Powiatowy program działań

Przyjętemu w kwietniu tego roku programowi przyświeca idea, że osoby niepełnosprawne powinny tak samo żyć, mieszkać, pracować i korzystać z wolnego czasu jak osoby w pełni sprawne.

Izolacja osób niepełnosprawnych nie jest związana wyłącznie, jak powszechnie się sądzi, z istnieniem barier architektonicznych, a więc niedostosowaniem mieszkań, ulic, komunikacji, budynków użyteczności publicznej do ich możliwości ruchowych. Problemy z integracją społeczną wiążą się również z bezrobociem i wynikającym z tego brakiem poczucia własnej wartości i przydatności. Osoby niepełnosprawne czują się często nieakceptowane przez lokalne środowisko, dlatego kluczową sprawą jest przełamywanie barier społecznych związanych z niewiedzą i uprzedzeniami.

„Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych” kładzie na te kwestie szczególny nacisk, a miasto chętnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi, które najlepiej potrafią określić potrzeby osób niepełnosprawnych przez nich reprezentowanych. Systematycznie ogłaszane są konkursy, które pozwalają tym stowarzyszeniom i związkom, w których pracują głównie wolontariusze, uzyskać fundusze na działalność sportową, kulturalną, pomocową oraz integracyjną.

Tyskie organizacje pozarządowe uczestniczą w tworzeniu programów edukacyjno-wychowawczych kształtujących wśród uczniów właściwe postawy i zachowania wobec osób niepełnosprawnych i upowszechniające wśród młodzieży idee wolontariatu, organizują również szkolenia dla nauczycieli pracujących z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną.

W ramach Programu organizowanych jest również wiele przedsięwzięć, które pomagają

Tyskie organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wspierające osoby niepełnosprawne

organizacja pozarządowa/ podmiot	adres/telefon	prezes/ przewodniczący/ dyrektor
Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane ich Opiekunów i Przyjaciół - oddział w Tychach	al. Piłsudskiego 46/26 ☎ 217 09 23	Henryk Nyderek
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - koło w Tychach	al. Niepodległości 90 ☎ 227 33 00	Anna Gierat
Polski Związek Niewidomych - koło w Tychach	ul. Budowlanych 19 ☎ 227 45 53	Agnieszka Seweryn
Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Porażeniem Mózgowym „Blżej Nas”	ul. Biblioteczna 17 ☎ 327 50 43	Małgorzata Grzeszyk
Tyski Związek Inwalidów Narządu Ruchu	ul. Budowlanych 59 ☎ 218 62 59	Teresa Siemionowicz
Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Serce i Choroby Układu Krążenia „Klub Serce”	al. Niepodległości 188 ☎ 227 69 62	Henryka Galacka
Tyski Klub Amazonek	ul. Filaretów 34/23 ☎ 219 20 77	Halina Czarska-Szałas
Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA	ul. Moniuszki 13/16 ☎ 217 40 60	Julita Błońska-Charchut
Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Ziarno” - oddział w Tychach	ul. Fitelberga 39/31 ☎ 217 39 55	Agnieszka Czachowska
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - oddział rejonowy w Tychach	ul. Budowlanych 59 ☎ 327 00 05	Aleksandra Talik-Jarosz
Stowarzyszenie Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, ich Rodzin i Profesjonalistów „Nadzieja”	ul. Mikołowska 122 ☎ 216 86 08	Bogusław Żanowski
Caritas Archidiecezji Katowickiej ośrodek św. Faustyna	ul. Nowokościelna 56 ☎ 227 18 36	Julian Jasiński

ją zarówno w terapii, jak i integracji społecznej osób niepełnosprawnych. Na Balu Integracyjnym wspólnie tańczą dzieci zdrowe i chore, wspólnie bawią się podczas Wiosennego i Jesiennego Pikniku Integracyjnego „Ja, Mama, Tata i Zabawa” i w trakcie organizowanych w okresie świąt warsztatów integracyjno-terapeutycznych. Malują, śpiewają, zmagają się ze sobą w różnorodnych grach i konkursach. W tym roku w Tychach odbył się Przegląd Zespołów Artystycznych Szkół Specjalnych oraz Festiwal Piosenki Letniej i Twórczości Niepełnosprawnych, a także Regionalny Mityng w Biegach Przełajowych z udziałem niepełnosprawnych sportowców z regionu.

Na początku lipca rozpoczął przy ul. Batorego 57 działalność Wielozadaniowy Ośrodek Integracji, prowadzony jest przez Stowarzyszenie Animatorów i Pedagogów KLANZA. Placówka jest otwarta dla wszystkich niepełnosprawnych w każdym wieku i o każdym rodzaju niepełnosprawności, a także dla osób i stowarzyszeń wspierających te osoby i ich rodziny. Celem działalności ośrodka jest stworzenie przyjaznego śro-

dowiska dla osób zagrożonych marginalizacją społeczną ze względu na niepełnosprawność. Prowadzone będą zajęcia zmierzające do pobudzenia ich aktywności i zbudowania poczucia własnej wartości. Ośrodek będzie podejmował różnego rodzaju inicjatywy z zakresu kultury, edukacji, informacji, rozrywki, rehabilitacji, a także doradztwa prawnego, psychologicznego, pomocy społecznej. Będzie organizował, między innymi, zgodnie z oczekiwaniami zainteresowanych osób i organizacji, szkolenia i warsztaty, wystawy promujące dorobek osób niepełnosprawnych oraz spotkania integracyjne.

W WOI będzie także działało Centrum Wolontariatu. Ma gromadzić dane o zapotrzebowaniu na wolontariuszy chętnych do zaangażowania w rehabilitację społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych, pozyskiwać ich, a potem szkolić.

Irena Mazur, AH

Nie dać się oszukać

Zwracamy towar

Zanim kupimy jakikolwiek produkt, warto dobrze przemyśleć swój zakup, bardzo dokładnie zapoznać się z warunkami umowy, przeczytać instrukcję obsługi. Dlaczego? Zgodnie z obowiązującymi przepisami sprzedawca nie ma obowiązku przyjęcia towaru z powrotem. Takie prawo obowiązywało do roku 1996, lecz dzisiaj to czy towar zostanie przez sprzedawcę przyjęty, zależy tylko od jego dobrej woli.

W tej sytuacji najlepszym wyjściem byłoby umówienie się z osobą sprzedającą co do możliwości oddania zakupionej przez nas rzeczy. Taka umowa powinna być spisana, aby w razie jakichkolwiek wątpliwości nie było problemów. Duże sklepy zazwyczaj wychodzą klientom naprzeciw i przyjmują zwroty bez komplikacji.

Oczywiście, gdy zakupiony towar jest wadliwy (nie nadaje się do użytku zgodnie z przeznaczeniem, nie posiada instrukcji w języku polskim) przysługuje nam prawo do reklamacji. Termin odpowiedzialności sprzedającego za niezgodność towaru z umową wynosi dwa lata. Nie możemy zwrócić towaru, gdy nie jesteśmy w stanie wykazać niezgodności.

Czy możemy dochodzić swoich praw w odniesieniu do towarów przecenionych? Musimy pamiętać, że towar przeceniony nie zawsze jest złej jakości. W przypadku, gdy przecena dotyczy jakości towa-

ru, konsument powinien być dokładnie poinformowany, jakie wady posiada produkt. W tej sytuacji prawo do reklamacji przysługuje nam nadal, z wyłączeniem uwidocznionej wady. Reklamacji podlegają nawet towary zakupione w „ciucholandzie”. W tym przypadku czas do reklamacji może być ograniczony do jednego roku (jednak nie krócej).

Czy możemy odstąpić od umowy na usługę? Przede wszystkim nie możemy zapomnieć o zawarciu umowy na piśmie. Możemy to zrobić także w formie ustnej, lecz w razie sporu mogą pojawić się problemy z ustaleniem na co się konkretnie umawialiśmy. Umowa powinna zawierać zakres prac, jakie mają być wykonane, informacje kto dostarczy materiały, a przede wszystkim termin wykonania usługi - istnieje możliwość ustalenia kary umownej za niedotrzymanie określonych umową terminów. Nie powinniśmy także zapomnieć o ustaleniu dokładnej ceny usługi oraz sposobu reklamacji (czas na rozpatrzenie i usunięcie ewentualnej wady). Najlepiej jeżeli sami będziemy brali czynny udział w tworzeniu umowy. Przed podpisaniem dokumentu powinniśmy bardzo uważnie go przeczytać. W razie jakichkolwiek wątpliwości powinniśmy udać się do Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Tychach, ul. Grota-Roweckiego 42.

(MW)

Studuj za granicą - cz. 5

Studia w słonecznej Italii

System szkolnictwa wyższego we Włoszech można podzielić na dwa sektory: uniwersytecki i pozauniwersytecki. Sektor pozauniwersytecki obejmuje instytucje szkolnictwa wyższego, oferujące edukację zarówno w formie krótkich studiów podyplomowych, jak i studia techniczne trwające maksymalnie do czterech semestrów. W skład tego sektora wchodzi również uczelnie prowadzące studia artystyczne i muzyczne, a ponadto szkoły religijne, wojskowe i policyjne.

Sektor uniwersytecki tworzy kilkadziesiąt uniwersytetów (w tym dwa wyłącznie dla obcokrajowców, w Perugii i Sienie), politechniki i instytuty uniwersyteckie, a także wyższe szkoły zawodowe. Na niektóre kierunki (chodzi o specjalistyczne studia, np. medycynę, architekturę, farmację itp.) trzeba zdać egzamin wstępny. Wymagana jest także znajomość języka włoskiego (certyfikat CILS Certificazione di Italiano Come Lingua Straniera). Kursy językowe organizowane są między innymi przez Włoski Instytut Kultury w Polsce (www.icc.pl) oraz włoskie uniwersytety dla obcokrajowców.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją z 26 maja tego roku, obywatele krajów Unii Europejskiej składają wnioski o przyjęcie na studia wyższe we Włoszech w sekretariacie wybranej uczelni osobiście lub pocztą. Polskie świadectwa (świadectwo maturalne, dyplom licencjacki, dyplom ukończenia studiów, wyciąg z indeksu, program przedmiotów itp.) muszą być przetłumaczone na język włoski przez tłumacza przysięgłego, który złożył wzór podpisu w konsulacie włoskim oraz zalegalizowane w odpowiednich urzędach. I tak: świadectwo dojrzałości należy poświadczyc w właściwym kuratorium oświaty (www.men.waw.pl/kuro-p.html), dyplom ukończenia studiów w Ministerstwie Edukacji Narodowej (www.men.waw.pl). Trzeba też uwierzytelnić te dokumenty w Biurze Legalizacji polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Potencjalny kandydat na studia musi zwrócić się także do konsulatu włoskiego o dokument zwany „dichiarazione di valore” (poświadczenie odpowiedzialności) świadectwa maturalnego oraz dyplomu ukończenia studiów.

Koszty studiowania na włoskich uczelniach są zróżnicowane i kształtują się od 400 do 4 000 euro rocznie (zwykle jest to około 500 euro). Akademiki są darmowe, otrzymuje się je w ramach stypendium socjalnego, niemniej procedura ich otrzymania nie należy do najłatwiejszych.

Dodatkowe informacje dotyczące możliwości podjęcia studiów we Włoszech można znaleźć na stronach internetowych: www.buwim.edu.pl, www.luiss.it, www.unistrasi.it, www.unipg.it, www.italianembassy.pl.

(MZ)

Święto Czekolady

2 600 tabliczek czekolady zjedli uczestnicy dorocznego Święta Czekolady, która 25 lipca - trzy dni po PRL-owskim Święcie Odrodzenia Polski - ściągnęła do miejskiego parku tłumy tyszan. Organizowana przez Miejskie Centrum Kultury impreza odbyła się już po raz czwarty.

Gwiazdą wieczoru był zespół De Mono. Wystąpili także: kubański zespół hip-hopowy Impacto, Jan Skrzek, któremu towarzyszyła Śląska Grupa Bluesowa, grupa Babylon i kabaret Made in China oraz Kolorowy Ekspres Muzyczny dla dzieci.

(AC)

Zdjęcia: Dominik Gajda

Kulturalne strony miasta

Na początku ubiegłego roku Miejskie Centrum Kultury w Tychach uruchomiło portal internetowy (pełny adres: <http://kultura.tychy.pl>), będący czymś w rodzaju wirtualnego afisza anonsującego imprezy kulturalne odbywające się w mieście. Można tam znaleźć informacje o wszelkich imprezach - koncertach, seansach filmowych, wieczorkach poetyckich czy spektaklach teatralnych. Użytkownicy mogą aktywnie uczestniczyć w redagowaniu zawartości stron - każda wiadomość może zostać skomentowana przez użytkowników sieci. Statystyki pracy serwera wskazują, że portal cieszy się dużym zainteresowaniem internautów. Średnia liczba odwiedzin wynosi ok. 150 dziennie i z miesiąca na miesiąc rośnie. Z portalu korzystają także osoby tworzące swoje prywatne strony, co powoduje, że informacje zamieszczane w serwisie kultura.tychy.pl żyją własnym życiem i służą internetowej społeczności.

Strony mają niezwykle atrakcyjną formę graficzną, łatwo też znaleźć interesujące nas informacje - są podzielone na działy tematyczne: muzyka, kino, teatr oraz szeroko rozumianą sztukę. Powodzenie internetowej inicjatywy Miejskiego Centrum Kultury zachęciło twórców portalu do wzbogacenia jego oferty.

Początek lipca przyniósł premierę dwóch nowych części portalu - serwisów tematycznych związanych z imprezami kulturalnymi organizowanymi przez MCK. W ramach portalu zaprezentowane zostały strony internetowe dwóch tyskich festiwali - Śląskiej Jesieni Gitarowej i Portu Pieśni Pracy. Oba serwisy są dwujęzyczne (polsko-angielskie). Ich układ graficzny jest spójny ze stronami kultura.tychy.pl, jednak zawartość serwisów znacząco odbiega od portalu macierzystego. W nowych serwisach znaleźć można wszelkie dokumenty związane z festiwalami (formularze zgłoszeniowe, regulaminy konkursów itp.). Sporo jest także zdjęć odsłanianych w ramach tzw. wirtualnej galerii. Nie brakuje także innych materiałów, jak chociażby ciekawostek dotyczących obu imprez. Istotną częścią serwisów jest moduł prezentujący wykonawców biorących udział w anonsowanych imprezach. Jego konstrukcja zakłada przedsta-

wienie krótkiej notki dotyczącej artysty i odesłanie do jego stron internetowych. Najczęściej uzupełnianą częścią serwisu są aktualności. Zastosowanie nowoczesnego systemu zarządzania stronami powoduje, że wiadomości mogą pojawiać się na bieżąco. Pozwoli to na codzienne uaktualnianie serwisów w czasie trwania festiwali - będzie można w ten sposób podać informacje o wynikach kolejnych etapów konkursu podczas Śląskiej Jesieni Gitarowej lub poinformować o wynikach zbiórki pieniędzy w ramach festiwalu Szanty z Sercem. Dla administratorów nowo uruchomionych stron ważna jest możliwość uzyskania „sprężenia zwrotnego”. Opinie internautów mogą być zamieszczane już nie tylko w komentarzach do treści zawartych w portalu. Uruchomiono także księgę gości, w której każdy użytkownik sieci może podzielić się swoimi wrażeniami dotyczącymi przeglądanych serwisów. Ilość i treść wpisów obecnych w księdze wskazuje na to, że nowe strony zostały ciepło przyjęte przez sieciową społeczność.

Wszystkie serwisy internetowe prowadzone w Miejskim Centrum Kultury umieszczone są na szybkich serwerach katowickiej firmy „Cyberstudio”. Duża przepustowość łącz pozwala na korzystanie z najnowszych zdobyczy standardu tworzenia stron internetowych - wykorzystywania plików multimedialnych. Konstrukcja stron pozwala na wzbogacanie ich nie tylko fotografiami, ale również plikami dźwiękowymi i krótkimi sekwencjami video.

Festiwalowe strony żyją przez cały rok - nie tylko w czasie trwania imprez. Internet jest w Polsce coraz popularniejszym medium. Elastyczność sieci oraz możliwość szybkiego reagowania na bieżące wydarzenia pozwalają na tworzenie portali aktualizowanych w miarę potrzeby nawet codziennie. Takie strony są atrakcyjne dla odwiedzających, stanowią także doskonałą wizytówkę miasta - pozwalają bowiem łatwo zapoznać się z jego ofertą kulturalną.